

*Rikoksista kansainvälistä
oikeutta vastaan*

*Rikoksista kansainvälistä
oikeutta vastaan*

ISSN 1458-6452
ISBN 952-466-361-9
Oikeusministeriö
Helsinki

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
31.3.2006

Tekijät		Julkaisun laji	
Ihmisoikeusrikostyöryhmä		Työryhmämietintö	
Puheenjohtaja: lainsäädäntöneuvos Ilari Hannula		Toimeksiantaja	
Jäsenet: professori Eero Backman		Oikeusministeriö	
lainsäädäntöneuvos Tapio Puurunen		Toimielimen asettamispäivä	
		19.10.2005	
Julkaisun nimi			
Rikoksista kansainvälistä oikeutta vastaan			
Julkaisun osat			
Esityksen pääasiasiallinen sisältö, yleisperustelut, yksityiskohtaiset perustelut, lakiehdotukset			
Tiivistelmä			
Esityksessä ehdotetaan rikoslain 11 lukua muutettavaksi. Lukuun sijoitettaisiin joukkotuhontarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksia koskevat rangaistussäännökset, jotka muutettaisiin Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöä vastaaviksi ja nykyistä täsmällisemmiksi. Rikos ihmisyyttä vastaan ja törkeä rikos ihmisyyttä vastaan olisivat uusia rangaistussäännöksiä, joilla yhdessä sotarikosten kanssa korvattaisiin nykyiset säännökset ihmisoikeuksien loukkaamisesta poikkeuksellisissa oloissa ja sodankäyntirikokset. Yksilöön kohdistuvat rikokset saisivat ihmisyyttä loukkaavan luonteensa siitä, että ne tehdään tietoisesti osana siviiliväestöön kohdistuvaa laajaa tai järjestelmällistä hyökkäystä. Sotarikokset, joista muodostettaisiin myös erilliset tunnusmerkistöt törkeää ja lievää tekemuotoa varten, ehdotetaan sovellettaviksi myös kansainvälisiin ja valtionsisäisiin aseellisiin selkkauksiin. Joukkotuhontaa koskevat muutokset olisivat vähäisiä. Rikoslain 11 luvun nykyinen otsikko Sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan ei enää ole luonteva. Sen vuoksi ehdotetaan, että rikoslain 11 luvun otsikko vastaisuudessa olisi Rikoksista kansainvälistä oikeutta vastaan.			
Rikoksesta ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksesta ehdotetaan rangaistukseksi vankeutta vähintään yksi vuosi tai elinkausi. Törkeästä rikoksesta ihmisyyttä vastaan ja törkeästä sotarikoksesta seurauksena olisi vankeutta vähintään kahdeksaksi vuodeksi tai elinkaudeksi. Lievästä sotarikoksesta voisi seurata vankeutta enintään kaksi vuotta. Joukkotuhonnasta voitaisiin tuomita nykyiseen tapaan vankeuteen vähintään neljäksi vuodeksi tai elinkaudeksi.			
Rikoslain 11 lukuun ehdotetaan lisäksi säännöksiä sotilaallisen ja muun esimiehen vastuusta sekä säännöksiä hallituksen määräyksestä ja esimiehen käskystä rikosoikeudellisesta vastuusta vapauttavana seikkana. Esimiehet vastaisivat monissa tapauksissa kuten valvonnan laiminlyödessään tekijän tai osallisen tavoin alaistensa kansainvälisen oikeuden vastaisista rikoksista. Toisaalta alaiset eivät vapaudu automaattisesti vastuusta syyllistyessään kansainvälisen oikeuden vastaisiin rikoksiin esimiesten käskystä. Esimiesten ja alaisten vastuu jakautuisi nykyistä paremmin perussäännön edellyttämällä tavalla.			
Avainsanat:			
rikosoikeus, kansainvälinen rikosoikeus			
Muut tiedot			
OM 2/77/2005, OM049:00/2005			
Sarjan nimi ja numero		ISSN	ISBN
Oikeusministeriön työryhmämietintöjä 2006:8		1458-6452	952-466-361-9
Kokonaissivumäärä	Kieli	Hinta	Luottamuksellisuus
		20,00 €	julkinen
Jakaja		Kustantaja	
Edita Prima Oy		Oikeusministeriö	